MariaoordOmmel

PARK VAN VREDE

Restauratie en Herinrichting

Inleiding

Hoewel Ommel al een veel oudere nederzetting is, hangt de ontwikkeling van het dorpje nauw samen met de betekenis van Ommel als bedevaartsplaats. Omstreeks 1400 wordt in Ommel, behorende tot de gemeente Asten, een beeldje van Onze Lieve Vrouw gevonden. Het is een Byzantijns beeldje van Maria dat enkele eeuwen eerder een evangelieboek heeft verfraaid en mogelijk via de Kruistochten in Brabant is terechtgekomen. Sinds 2001 wordt het aangemerkt als Rijksmonument.

Al snel na de vondst van het beeldje trekken vele pelgrims naar Ommel om een bezoek te brengen aan Maria: "Onze Lieve Vrouw van Ommel, Troosteres in elke Nood." Zo ook een zekere Jan van Haven, schipper en koopman. Wanneer zijn schip op zee in een windstilte terechtkomt en de voorraden uitgeput raken, bidt hij tot Maria om wind, waarop een mirakel plaatsvindt. Er steekt inderdaad een bries op die zijn schip aan land brengt. Uit dankbaarheid richt hij te Ommel een kapel op, die in 1444 wordt ingezegend.

Het Mariabeeldje krijgt later een plaats in deze kapel, die in de tachtiger jaren van de 19e eeuw werd omgebouwd tot een neogotische parochiekerk. Vanwege de grote toeloop van bedevaartgangers, rond 1900, wordt de parochiekerk te klein en besluit men om het processiepark: "Mariaoord" aan te leggen. Dit park wordt in 1914 geopend met daarin 14 kruiswegstaties en een "Mariaberg", welke laatste rond 1932 zou veranderen in een "Calvarieberg".

In de jaren daarna wordt het park steeds verder ingekleed: rond 1926-1927 komen er 6 nieuwe kapellen bij met het verhaal over het mirakel van Ommel en in 1933 wordt aan het park een Lourdesgrot toegevoegd. In september 1944 wordt bij de bevrijding de kerk in puin geschoten en niet meer herbouwd. Nadat een tijd gebruik is gemaakt van alternatieve locaties, wordt vanaf 1962 een nieuwe kerk in gebruik genomen, liggend naast het processiepark. Anno 2019 komen ongeveer 30.000 pelgrims op bedevaart naar Ommel. De meimaand is de belangrijkste maand in het jaar. Verschillende bedevaartgroepen en kerkgemeenschappen brengen dan een bezoek aan de kerk en het bijbehorende Mariaoord. Na de Zoete Moeder van Den Bosch is Ommel, qua aantal pelgrims, de grootste Brabantse bedevaartsplaats.

Sinds 2001 is het processiepark "Mariaoord" in zijn geheel een rijksmonument.

Aanleiding herinrichtingsplan

Het processiepark "Mariaoord" is aan het einde van de twintigste eeuw qua onderhoud steeds meer achteruit gegaan, terwijl het park in haar glorietijd een pareltje was. De achteruitgang van het park is voor verschillende Ommelnaren een doorn in het oog.

De aanleiding tot het herstelplan komt voort uit de vurige (laatste) wens van Ommelnaar Wim Loverbosch (1945-2016). Wim neemt het initiatief om te komen tot een herstel dat tevens de leefbaarheid van Ommel ten goede moet komen. Hij legt zijn droom vast op papier en in film en neemt contact op met kapelaan Harold van Overbeek en met leden van Dorpsraad Ommel.

Visie

De "Projectgroep Renovatie Processiepark Ommel" heeft de volgende visie geformuleerd:

In lijn met moeder Maria van Ommel, wier iconische beeldje een lange weg aflegde om uiteindelijk in Ommel thuis te komen, wil het Park van Vrede, ook in de toekomst een thuis zijn voor alle mensen uit Ommel en van ver daarbuiten, die op zoek zijn naar troost, rust, bezinning en ontspanning, maar bovenal naar de vreedzame ontmoeting met anderen en de Ander.

Uit deze contacten ontstaat de "Projectgroep Renovatie Processiepark Ommel". De projectgroep komt tot de conclusie dat alleen het processiepark renoveren niet voldoende is om het bestaan te continueren. Het park moet naar de toekomst toe een "boodschap" uitdragen die mensen blijft aanspreken en niet aan actualiteit inboet.

De projectgroep heeft daarom gekozen voor het thema "Vrede" en wil het Mariaoord in Ommel omvormen tot een "Park van Vrede".

Restauratie noodzakelijk

Doelstelling

MariaoordOmmel
PARK VAN VREDE

Waarom een Park van Vrede?

Vrede is veel meer dan de afwezigheid van oorlog. Al zes eeuwen weten mensen de weg naar Ommel te vinden, naar de Troosteres in elke Nood. Daar waar er "nood" is in het hart van de mensen, is een (grote) behoefte aan vrede, vrijheid, begrip en troost. In het Park van Vrede willen wij permanent aandacht schenken aan al diegenen, - dichtbij en veraf, - die zoeken naar vrede in hun leven en zich daar ook actief voor inzetten. Door hun verhalen en voorbeelden, - maar ook door gebeurtenissen uit het verleden, - willen wij zichtbaar maken hoe belangrijk het is om steeds weer opnieuw aandacht te vragen voor "vrede", omdat pas "échte vrede" de mens ten diepste kan troosten.

Het is belangrijk dat deze 'mensen van vrede' een stem en een gezicht krijgen, opdat zij niet vergeten worden. Zoals Ommelnaar Martien Klaus, die zijn hele leven de familieleden en vrienden die hij verloor in de Tweede Wereldoorlog is blijven herinneren. Een nooit geheelde wond, van tien geliefden die schuilend in een sloot stierven door bomgeweld, spoort hem tot de dag van vandaag aan te ijveren voor vrede.

Zie "De dag dat Maria niet keek"
www.youtube.com/watch?v=UV43na_XUZg

Een betere ambassadeur kan het vredespark zich niet wensen. Verhalen van mensen zoals Martien mogen velen inspireren, begrip kweken, maar ook troosten en ons ervan bewust laten zijn dat vrede niet vanzelfsprekend is. We zullen ons vooral richten op jeugd en jongeren en onze doelstelling uitdragen door educatie, lezingen en informatie.

Van oudsher heeft het cultuurhistorische park een religieuze bestemming, daarnaast moet het een nieuwe bindende functie krijgen, zowel voor de Ommelse gemeenschap als voor al die mensen uit de regio die een open en gastvrij park zoeken, waar enerzijds rust gevonden kan worden, maar waar ook creativiteit zal worden gedeeld via muziek, dans, toneel en exposities.

Om dit Park van Vrede op een kwalitatieve hoogwaardige wijze in te richten en te updaten is in 2018 samen met Erfgoedadvies bureau Korneel Aschman een Masterplan opgesteld. Verder heeft de gemeenteraad van Asten reeds haar steun gegeven aan ons project.

Herinrichtingsplan

MariaoordOmmel
PARK VAN VREDE

Wat zien wij voor ons:

- Een volledig hersteld en gerevitaliseerd park met een duurzaam en open karakter, goed zichtbaar vanaf de doorgaande weg en uitnodigend tot bezoek. Het park heeft een duidelijke en opgeknapte entree, met daarbij een adequate parkeervoorziening. Het is in elk jaargetijde toegankelijk voor iedereen.
Alle onderdelen van dit Rijksmonument zijn weer in optimale staat, het geheel is weer in samenhang met (de architectuur van) het kerkgebouw en flora en fauna krijgen weer de ruimte die ze verdienen.

- Het openluchtpodium krijgt een meer eigentijdse en comfortabeler invulling. Er komen geschikte plekken voor zowel het opdragen van de Heilige Mis als ook ten behoeve van een brede scope van culturele uitingen, passend binnen het karakter van het park.

- Er komt een Vredestuin welke mede invulling geeft aan het in herinnering houden van de oorlogen, maar ook in samenwerking met partners als 'Kerk in Nood' en andere organisaties willen we in deze tuin een permanente expositie, in wisselende samenstellingen, houden rondom het kernthema "Vrede".

Daarbij zullen zo veel mogelijk mensen betrokken worden, niet in de laatste plaats de (school)jeugd. Ter facilitering hiervan komt er tevens een Vredes-paviljoen, waarin bezoekers ontvangen kunnen worden en activiteiten, zoals lezingen, verzorgd worden.

- Het toekomstig onderhoud en beheer van het park is gewaarborgd door het brede (regionale) karakter en de inzet van trouwe vrijwilligers, onder wie ook de volgende generaties Ommelnaren, die hun verantwoordelijkheid kennen en nemen.

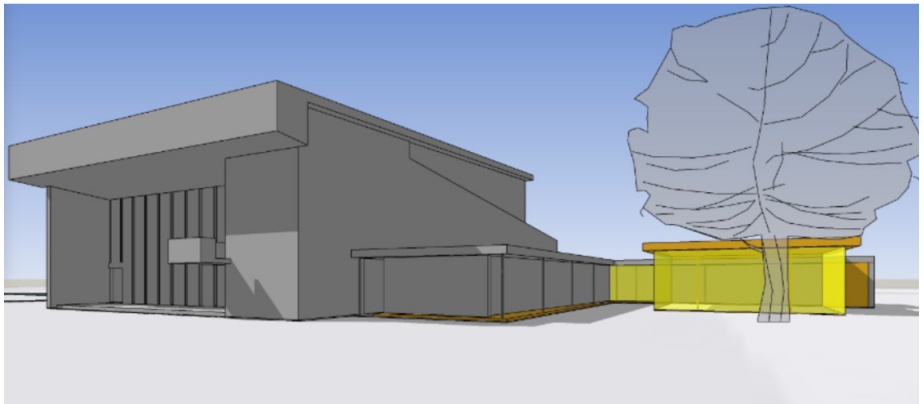

MariaoordOmmel
PARK VAN VREDE

Huidige situatie

Door de wildgroei verdwijnt de monumentale Calvarieberg uit zicht.

Enkele kapellen en staties in het Processiepark zijn er slecht aan toe.

De entree van de kerk en het plein ervoor zijn toe aan herstel.

De openlucht zitplaatsen hebben ook dringend onderhoud nodig.

Nieuwe situatie

Toekomstige locatie Vredestuin.

Impressie kerkplein en entree kerk na vernieuwing.

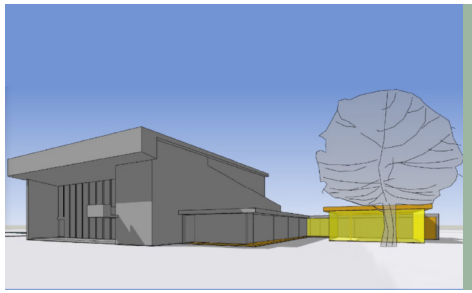

Impressie van het Vredespaviljoen.

Herinrichting & restauratie huidige park en nieuwbouw Vredestuin, entree en Vredespaviljoen

MariaoordOmmel
PARK VAN VREDE

Plattegrond
Restauratie & herinrichting

Comité van Aanbeveling voor Mariaoord Ommel, Park van Vrede

Joost Eijsbouts	Directeur Koninklijke Eijsbouts Klokkengieterij
Toon van Hoof	Oud-vice voorzitter ZLTO/NCB, Bestuurslid van zuivelcoöperatie Campina, Commissaris VION Foodgroep
Monseigneur Antoon Hurkmans	Emeritus-bisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch
John van de Laar	Pastoor van de parochie Sint Petrus in Uden
Harry van der Loo	Bestuursvoorzitter Museum Klok & Peel te Asten
Paul Janssen	Deken van het dekenaat Asten-Helmond en pastoor van de parochie Heilige Willibrord in Deurne
Monseigneur Gerard de Korte	Bisschop van het bisdom van 's-Hertogenbosch
Lambert van Nistelrooij	Voormalig Europarlementariër
Harold van Overbeek	Kapelaan te Ommel
Monseigneur Harrie Smeets	Bisschop van het bisdom van Roermond
Ad Verhoeven	Secretaris Comité van Aanbeveling, Secretaris St. MariaoordOmmel, Park van Vrede Voorzitter Projectgroep
Joris A.M. baron van Voorst tot Voorst	Directeur Kerk in Nood

Informatie

Stichting MariaoordOmmel, Park van Vrede
Marialaan 20
5724 AB Ommel
www.mariaoordommel.nl
info@mariaoordommel.nl
IBAN NL79 RABO 0318 0143 94
ANBI RSIN 859651642

Ommel, juli 2019

MariaoordOmmel

PARK VAN VREDE